

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, zast. Mgr. Miluší Pospíšilovou, advokátkou se sídlem Paprsková 10/1340, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o návrhu Městského soudu v Praze na postup podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 4/2016,

t a k t o :

Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 4/2016 **se p ř i k a z u j e** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 6. 1. 2016 u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o odvolání žalobce ze dne 18. 5. 2015 proti rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2015, č. j. Si 494/2015, kterým byla zčásti odmítnuta žádost žalobce o informace ze dne 10. 4. 2015 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, v níž žádal o informace o soudci Městského soudu v Praze Mgr. Štěpánu Hnaníčkoví.

[2] Městský soud v Praze předložil Nejvyššímu správnímu soudu návrh na přikázání věci jinému krajskému soudu podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Svůj návrh odůvodnil tím, že orgánem prvního stupně v řízení, jehož se nečinnost týká, je Městský soud v Praze a tato skutečnost by mohla vyvolat objektivní pochybnosti o nepodjatosti všech soudců specializovaných senátů Městského soudu v Praze.

[3] Přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu navrhl také žalobce, který ve svém návrhu ze dne 2. 3. 2016 uvedl, že projednávaná věc se týká správního řízení probíhajícího v prvním stupni před Městským soudem v Praze, který ve věci rozhodoval v prvním stupni jakožto správní orgán. Žalobce má za to, že tato skutečnost je důvodem pro vyloučení všech soudců správního úseku Městského soudu v Praze, což podkládal ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Jako nejvhodnější se žalobci jeví Krajský soud v Praze, v jehož obvodu bydlí žalobce a zároveň zde má sídlo žalovaný. Žalobce proto navrhl, aby byla věc přikázána Krajskému soudu v Praze.

[4] Žalovaný se s návrhem na delegaci ztotožnil a navrhl, aby byla věc s ohledem na procesní ekonomii přikázána Krajskému soudu v Praze, jakožto soudu místně nejbližšímu žalobci i žalovanému.

[5] Nejvyšší správní soud shledal návrh Městského soudu v Praze na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu důvodným.

[6] Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Toto ustanovení upravuje případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout.

[7] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 9 odst. 3 s. ř. s. mají účastníci právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána.

[8] Předsedkyně senátu Městského soudu v Praze, kterému podle rozvrhu práce přísluší věc projednat, poukázala na důvody pro vyloučení všech soudců, kteří vyřizují agendu správního soudnictví, neboť v projednávané věci žalobce brojí proti nečinnosti žalovaného ve věci, v níž v prvním stupni rozhodoval Městský soud v Praze.

[9] Nejvyšší správní soud se s tímto názorem ztotožňuje. Městský soud v Praze, který ve správním řízení rozhodoval jako správní orgán prvního stupně, je subjekt totožný se správním soudem, který by měl ve věci rozhodnout. Dle tvrzení žalovaného byla navíc faktickým důvodem nečinnosti skutečnost, že Městský soud v Praze obdržel odvolání žalobce 18. 5. 2015, ale správní spis předal žalovanému jako odvolacímu správnímu orgánu až 26. 1. 2016, což vyplývá i ze správního spisu. Tato skutečnost by mohla vést k důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců Městského soudu v Praze. Všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu jsou proto vyloučeni pro možnou podjatost. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je zřejmé, že nelze pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného městského soudu sestavit senát, a z tohoto důvodu jsou splněny zákonné podmínky pro přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu.

[10] K objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců v situaci, kdy by měli rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí soudu, u něhož sami působí, Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozhodnutí ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70, v němž dospěl k závěru, že v případě, kdy je ve správním soudnictví napadeno rozhodnutí místopředsedy krajského soudu (Městského soudu v Praze) a o věci má rozhodovat tentýž soud, lze mít objektivní pochybnost o nepodjatosti všech soudců tohoto soudu, neboť místopředseda soudu může v zákonem stanovených případech vůči nim vykonávat úkoly státní správy. Vzhledem k tomu dojde k situaci, že soudci specializovaných senátů místně příslušného soudu budou vyloučeni a nebude možno sestavit senát. Tyto závěry později aplikoval i v situaci, kdy krajský soud měl rozhodovat o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v těchto věcech (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. Nad 8/2007 – 40, a na něj navazující rozhodnutí).

pokračování

[11] Tento názor plyne z obecné právní zásady „*nemo iudex in causa sua*“, podle které nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci, a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Tato obecná pravidla jsou obecně uznávána jako zásady spravedlnosti a to i tehdy, jestliže nejsou normativně vyjádřena v pozitivním právu (srov. Knapp, V. *Teorie práva*, C. H. Beck, Praha 1995, str. 83).

[12] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh Městského soudu v Praze na přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému soudu podle § 9 odst. 1 s. ř. s. je důvodný, a proto přikazuje věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze jako jinému než místně příslušnému krajskému soudu, který je soudem nejbližším sídlo (bydliště) účastníků řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu